

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

I

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. 1428 „Dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

1. Projektu sprendžiama problema ir Projektą rengti paskatinusios priežastys

Projekto rengimą paskatino Valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 1428 „Dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Taisyklės) neatitiktis aktualioms žemės tvarkymo srities įstatymų nuostatoms.

2025 m. gegužės 15 d. priimtas Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 22, 23, 29, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 45, 47, 55, 56, 64, 66 straipsnių ir VII skyriaus pakeitimo įstatymas Nr. XV-211 (įsigaliojo 2025 m. liepos 1 d.), kuriuo Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 8 straipsnis išdėstytas nauja redakcija, o jo 10 dalyje nustatyta, kad, kai pagal teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą keliems savarankiškai funkcionuojantiems statiniams ir (ar) įrenginiams, Nekilnojamojo turto registre įregistruotiems kaip atskiri objektai (pagrindiniai daiktai), eksploatuoti suformuotas vienas valstybinės žemės sklypas, šis žemės sklypas ar jo dalis statiniams ir (ar) įrenginiams eksploatuoti suteikiamas panaudai tik aplinkos ministro nustatyta tvarka nustačius savarankiškai funkcionuojantiems statiniams ir (ar) įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį būtinas žemės sklypo dalis. Tai pat nustatyta, kad reikalavimas dėl žemės sklypo dalių nustatymo netaikomas, kai nurodyti statiniai ir (ar) įrenginiai priklauso vienam savininkui ir jie naudojami tai pačiai (vienai) veiklai vykdyti arba kai perleidus nebaigtus statyti statinius (išskyrus apleistus ir sunykusius), kurių statybai išduotas statybą leidžiantis dokumentas, kai jis privalomas pagal Statybos įstatymą, keičiama valstybinės žemės panaudos sutartis.

2025 m. gruodžio 18 d. priimti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 13, 13¹, 22, 32, 36², 37, 39, 40, 49, 50, 51, 52 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XV-704, Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 4, 8, 10, 16, 18, 19, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XV-705, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 15 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XV-706. Įstatymų pakeitimais, siekiant padidinti savivaldybių veiklos savarankiškumą bei pagreitinti valstybinės žemės sklypų panaudos sandorių sudarymo procedūrą, valstybinės žemės panaudos sandorių sudarymas perduotas iš savivaldybės tarybos mero kompetencijai. Sandoriams, kurie atitinka Žemės įstatymo 36² straipsnio 8 dalyje nustatytus kriterijus, merai turės gauti Nacionalinės žemės tarnybos išvadą dėl šių sandorių projektų atitikties teisės aktų reikalavimams, kitus panaudos sandorius, kuriems nereikalinga išankstinė Nacionalinės žemės tarnybos išvada, Tarnyba galės patikrinti vykdydama patikėtinių kontrolę.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

1) Atsižvelgiant į Žemės įstatymo 8 straipsnio 10 dalies pakeitimus¹, siūloma tikslinti Taisyklių 3 punkto 3 pastraipą, pateikiant nuorodą į Žemės įstatymu numatytas žemės sklypo dalių nustatymo išimtis, kai pagal teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą keliems savarankiškai funkcionuojantiems statiniams ir (ar) įrenginiams, kurie Nekilnojamojo turto registro informacinėje sistemoje įregistruoti kaip atskiri objektai (pagrindiniai daiktai), eksploatuoti suformuotas vienas valstybinės žemės sklypas; Taisyklių 6 punkto nuostatos tikslinamos dėl žemės sklypo, kuris suteikiamas neatlygintinai naudotis, dalių plano rengimo aplinkos ministro nustatyta tvarka.

2) Atliepian Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 13, 13¹, 22, 32, 36², 37, 39, 40, 49, 50, 51, 52 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XV-704 nuostatas bei Nacionalinės žemės tarnybos siūlymą detalizuoti valstybinės žemės panaudos procesą per Žemės informacinę sistemą, siūloma Taisyklės papildyti 2¹ punktu ir patikslinti Taisyklių 8–9 punktus, juose nustatant valstybinės žemės panaudos sutarčiai reikiamų dokumentų pateikimo, šios sutarties derinimo, taip pat sprendimo perduoti neatlygintinai naudotis žemės sklypą priėmimo tvarką ir terminus.

3) Projekte taip pat atlikti redakciniai ir kiti pakeitimai.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas, kaštai ir nauda

Priėmus Nutarimo projektą, bus užtikrintas nuoseklus teisėkūros procesas.

Papildomų valstybės biudžeto lėšų Nutarimo įgyvendinimas nepareikalaus.

4. Rodikliai, kurie bus stebimi

Stebimų rodiklių nėra.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos² nuostatų įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektu įgyvendinamos šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos: (nurodomos programos nuostatos ir punktas ar papunktis, kuriame jos nurodytos).

☒ Projektas neprieštaruja Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

6. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektu neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

☐ Projektu perkeliama (dėl Direktyvų) ir (ar) įgyvendinama (dėl Reglamentų ir Sprendimų) šios Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos: (išvardijama). (Taip pat nurodomi kiti su Projektu susiję tiesiogiai taikomi Europos Sąjungos teisės aktai, kai jie nėra įgyvendinami.) Projektas yra įtrauktas į perkeliama ir (ar) įgyvendinamo Europos Sąjungos teisės akto perkėlimo ir įgyvendinimo planą Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS), į kurią įkelta atitikties lentelė³. Siekiant užtikrinti visišką susijusių Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą, reikės priimti...(išvardijami Lietuvos Respublikos teisės aktai, kuriuos reikės priimti) (arba Siekiant užtikrinti visišką susijusių Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą, kitų teisės aktų priimti nereikės).

7. Notifikavimas⁴ Europos Komisijai (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

☐ Projektas notifikuotinas Europos Komisijai (nurodoma data).

8. Pranešimo Europos Komisijai teikimas⁵ (pažymimas tinkamas variantas)

¹ Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 22, 23, 29, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 45, 47, 55, 56, 64, 66 straipsnių ir VII skyriaus pakeitimo įstatymas Nr. XV-211.

² [XV-1157 Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa](#), kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157 „Dėl Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

³ [Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių](#), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 7 priedas.

⁴ [Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

⁵ [Paslaugų įstatymas](#) ir [Informacijos ir pranešimų apie nustatomus Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, taikomus teisės teikti paslaugas įgijimui ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, arba](#)

- ☐ Pranešimas Europos Komisijai teiktinas.
☒ Pranešimas Europos Komisijai neteiktinas.

9. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas¹ (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Atliktas Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas (*pateikiamos nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatai išvados – apibendrinta informacija, kurioje nurodomas numatomo teisinio reguliavimo tikslas, galimas teigiamas ir (ar) neigiamas Projekto poveikis kiekvienu vertinimo aspektu, kur įmanoma, pagrįstas atliktais skaičiavimais; jeigu atliekamas Projekto poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimas², kokybiškai ir (ar) kiekybiškai įvertinamas ir aprašomas galimas poveikis aplinkai ir klimato kaitai³; dėl poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimo konsultuojama Aplinkos apsaugos agentūra⁴*).

☒ Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*Lietuvos Respublikos Seimui teiktinų įstatymų ar kitų Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų poveikio vertinimo rezultatai pateikiami aiškinamajame rašte vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnyje nustatytais reikalavimais*).

10. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios (pažymimas tinkamas variantas)

- ☒ Projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.
☐ Projektui įtraukti į teisės sistemą reikės priimti šiuos teisės aktus: (*išvardijama*).
☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

11. Informacija apie sąvokų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projekte naujų sąvokų nėra.

☐ Projekte vartojamos sąvokos aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

12. Kita reikalinga informacija

Projekte nereglamentuojamas asmens duomenų naudojimas.

Taikant Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodiką, nuspręsta nevertinti mažareikšmio administracinės naštos pokyčio, kuris nedaro esminės įtakos verslui, tačiau apkrauna institucijas papildomu techniniu darbu. Pažymėtina, kad žemės sklypai panaudos pagrindu suteikiami Žemės įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytiems subjektams, kurių pagrindinė veikla nėra priskirtina ūkinei komercinei veiklai, be to, sklypai jiems perduodami neatlygintinai naudotis tik valstybės ir savivaldybių funkcijoms atlikti. Taip pat Projekte nustatomi ar keičiami įpareigojimai, susiję su panaudos sutarties rengimu, o ne su ūkinės veiklos vykdymu.

nustatomus ar panaikinamus reikalavimus, taikomus laikinai Lietuvos Respublikoje paslaugas teikiantiems valstybių narių paslaugų teikėjams, teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl Informacijos ir pranešimų apie nustatomus Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, taikomus teisės teikti paslaugas įgijimui ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, arba nustatomus ar panaikinamus reikalavimus, taikomus laikinai Lietuvos Respublikoje paslaugas teikiantiems valstybių narių paslaugų teikėjams, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹ Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktas.

² Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 17¹ ir 35 punktai.

³ Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai (ex ante) vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. D1-57 „Dėl Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai (ex ante) vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴ <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/teisekuros-poveikio-vertinimas/>

13. Konsultavimasis su visuomene¹ interneto svetainėje epilietis.lrv.lt (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektas viešosioms konsultacijoms skelbtas interneto svetainėje epilietis.lrv.lt, kur pastabas ir pasiūlymus nuo 202.. m. ... d. iki 202.. m. ... d. galėjo teikti visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys, su kuriais konsultuotasi, konsultavimosi trukmė ir apibendrinti konsultavimosi rezultatai – pateikiamos bendros (agreguotos) viešųjų konsultacijų dalyvių nuomonių tendencijos, nurodoma, kaip į konsultavimosi su visuomene rezultatus atsižvelgta Projekte*).

☒ Projektai viešosioms konsultacijoms interneto svetainėje epilietis.lrv.lt neskelbtas.

14. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis

Projektas per TAIS (TAIS Nr. 26-6847) teiktas derinti Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos, valstybės įmonei Registrų centrui, valstybės įmonei Turto bankui, valstybės įmonei Valstybinių miškų urėdijai, Valstybinei miškų tarnybai, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos.

Išvados gautos iš Energetikos ministerijos, Finansų ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Kultūros ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Susisiekimo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos, valstybės įmonės Turto banko, valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos, valstybės įmonės Registrų centro, Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos.

Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Kultūros ministerija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Susisiekimo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Užsienio reikalų ministerija, valstybės įmonė Turto bankas, valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos Projektą suderino be pastabų.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija (persiuntė Vilniaus m. sav. pastabas), Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos pateikė pastabų ir pasiūlymų.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybinė miškų tarnyba per nustatytą terminą išvadų nepateikė.

Į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos, valstybės įmonės Registrų centro, Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pateiktas pastabas atsižvelgta, kitos pastabos suderintos darbo tvarka. Pastabos, į kurias neatsižvelgta ir kurių nepavyko suderinti darbo tvarka ir (ar) pasitarime, pateiktos derinimo pažymoje.

Argumentai, kodėl neatsižvelgta į Lietuvos savivaldybių asociacijos (Vilniaus m. sav. administracijos) pastabas, pateikti derinimo pažymoje.

¹ <https://epilietis.lrv.lt/>.

Projektas per TAIS 26-6847(2) teiktas Vyriausybei. Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas atsižvelgta, Projektas pagal jas patikslintas ir darbo tvarka suderintas.

15. Projekto rengėjai

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Žemės ir teritorijų planavimo politikos grupės (laikinais vykdanti Žemės ir teritorijų planavimo politikos grupės vadovo funkcijas – Algė Staniūnaitė-Tonkich, tel. +370 695 17 731, el. p. alge.staniunaite-tonkich@am.lt) patarėja Kristina Šarkienė (tel. +370 696 82 995, el. p. kristina.sarkiene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 3 lapai.
2. Projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.
4. Derinimo pažyma, 3 lapai.

Ieva Andriulaitytė

Aplinkos ministrė

K. Šarkienė, +370 696 82 995, el. p. kristina.sarkiene@am.lt